

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Motion 7

Da kéime mer zur Motioun Nummer 7. Dat ass déi, déi vum Här François Benoy deposéiert ginn ass. Wie wëllt nach d'Wuert zu dëser Motioun ergräifen?

■ **Une voix.** - Den Här Reding.

■ **Une autre voix.** - Den Här Reding.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Roy Reding.

■ **M. Roy Reding (ADR).** - Jo, merci, Här President. Mir hunn déi Motioun net mat ënnerschriwwen a mir wäerte se och net matstëmmen. Zum engen ass se, wéi et ëmmer esou schéin heescht op där anerer Säit vum Sall, superfetatoire.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Très bien!

■ **M. Roy Reding (ADR).** - „Prévoir les moyens budgétaires nécessaires“, „mettre à disposition [...] les ressources nécessaires“ - mais ça va sans dire! Wann een e Gesetz mécht, wat Saachen en place setzt, da muss ee selbstverständlech „les ressources nécessaires“ virgesinn. Also: superfetatoire!

An da kënn natierlech deen onsägleche Punkt i, ech hunn driwwer geschwat: „imposition nationale des logements inoccupés“ ass ganz genau déi falsch Mesure, déi ee muss huelen. Mir hunn d'Pisten opgewisen, wéi een ouni Steiergelder ganz séier déi Logementer kéint mobiliséieren. D'Imposition, d'Besteierung, ass dee falsche Wee, léif Kollegee vun der DP. Duerfir stëmme mir hei dergéint.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Reding. An dann ass et um Här Marc Goergen.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).** - Merci. Also mir wäerte se matstëmmen. Mir hu se jo och mat ënnerschriwwen. Et sti ganz vill sënnavoll Saachen dran, wou mer och fro wären, wa se schnell esou géifen ëmgasat ginn.

Just ee Punkt, dat huet sech herno an de Rieden erausgestallt, iwwert d'Besteierung vun den eidele Logementer: Et ass gutt, dass hei „analyser“ steet, well mir deelen d'Meenung net vun deene Grénge, dass een och de Kanner oder Enkele misst do Steieren drop dinn. Mee mir sinn der Meenung: Esou vill Kanner, wéi een huet, esou vill Logementer dierf een deenen dann och halen. An dat misst da steierfräi sinn, wann een dat fir seng eege Famill hält.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Goergen. An ech ginn d'Wuert weider un den Här Marc Lies.

■ **M. Marc Lies (CSV).** - Jo, Här President, merci, fir d'Wuert. Mir wäerten dës Motioun och net matstëmmen, well do eng ganz Partie Invites stinn, déi mer net ganz kennen novollzéien. „Moyens budgétaires nécessaires“ - wann een effektiv kuckt, datt manner erschwëngleche Wunnensbau soll realiséiert ginn, iwwert dee Wee hätt ee sécherlech nach méi Moyene kennen deblockéieren. Hei geet et éischter ëm ee Spuerpak, wann et ëm erschwënglech Wunnenge geet. De Fonds du logement, en fin de compte, opgrond vun där Gesetzgebung, déi eebe virun e puer Joer verpasst ginn ass, misst onbedéngt eng Kéier analyséiert ginn an och ugepasst ginn, fir deem Promoteur public nees e bësse méi Flexibilitéit ze ginn. Momentan sinn déi an engem richtege Korsett gefaangen, soudatt do och de Problem ass, datt et net séier genuch virugeet.

De Conseiller logement geet eis net wäit genuch - dat hu mer scho gesot. Duerfir, iwwer eng aner Struktur hätt een dat kënne maachen. An et feelen eis nach eng Partie aner Saachen dran, wéi zum Beispill d'Iwwerschaffe vun der Gesetzgebung vun den Offices sociaux, well dat ee ganz, ganz wichtigen Acteur ass - feelt och hei dran! Duerfir kënne mer deem doten net zoustëmmen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Lies. An da geet d'Wuert un d'Madamm Nathalie Oberweis.

■ **Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk).** - Merci, Här President. Jo, mir hunn eis e wéineg iwwert dës Motioun gewonnert. Well do sti jo da Saachen dran, déi jo eigentlech och schonn am Gesetz stinn, wat

mer grad gestëmmt hunn, wéi zum Beispill d'Moyen-budgétaires. Mir fannen dat eigentlech e bësse witzeg.

Do stinn dann och aner Saachen, déi hätt ee kennen am Gesetz virgesinn, wéi zum Beispill de Réseau vun de Conseillers logement. Firwat steet dat dann net am Gesetz, wann d'Majoritéit dat proposéiert?

Dat heescht, déi ass eigentlech, sou wéi déi aner Kollegeen et oft soen, superfetatoire. Mee de Gros dovunner gefält eis awer. A vu dass mer mam Inhalt eigentlech averstane sinn, géif ech awer soen: Mir stëmme se mat, well mer den Inhalt gutt fannen, och wa se superfetatoire ass.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Oberweis.

Da komme mer zum Vott vun der Motioun Nummer 7.

Vote sur la motion 7

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun mat 35 Jo-Stëmme géint 25 Nee-Stëmme ugehall.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

3. 7840 - Projet de loi portant modification de :

1° la loi modifiée du 19 décembre 2020 ayant pour objet la mise en place d'une nouvelle aide de relance ;

2° la loi modifiée du 19 décembre 2020 ayant pour objet la mise en place d'une contribution temporaire de l'État aux coûts non couverts de certaines entreprises

Mir kommen elo zum Projet de loi 7840 iwwert d'Verlängerung vu Bähëllefene zugonschte vu verschiddene Betriber. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An ech géif d'Wuert dann elo un d'Rapportrice vun dësem Projet de loi ginn, déi honorabel Madamm Simone Beissel. Madamm Beissel, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme

■ **Mme Simone Beissel (DP), rapportrice.** - Här President, Kolleeginnen a Kollegeen, d'sanitär Kris ass leider nach net ganz iwwerstan. Mir gesinn, dass d'Neiinfektiounen, dass d'Zuelen erëm lues klammen. Mee glécklecherweis ass awer d'Situatioun an de Spideeler relativ roueg, dem Vaccin sei Dank.

Mee d'Rees an d'Ongewëssheet geet nach e bëselche virun. An dat kréien och eis Betriber ze spieren. Et kann ee wierklech nach net soen, dass d'Situatioun erëm eng Kéier normal ass. Et sinn nämlech nach Limitatiounen, dat wësse mer allegueren, am Horeca-Secteur. D'Leit mussen sech erëm lues a lues un dat gewinnen, wat mer Normalitéit nennen. A mir gesinn awer och, dass nach verschidde Leit - a wierklech, et ass awer eng appreciabel Zuel -, och wann d'Restauranten elo bannen a baussen op sinn, awer nach net onbedéngt eraginn, well se dinn awer nach ëmmer e bësse fäerten, quitte dass se geimpft sinn. Si fäerte manner, si géife sech ustiechen, mee si géifen eventuell aner Leit, déi net geimpft sinn, ustiechen.

Dat alles, dat bréngt mat sech, dass et extreem wichtig ass, dass verschidde Secteuren, notam-

ment déi, déi ech elo genannt hunn, nach viru Staatshëllef kréien, bis d'Ekonomie erëm eng Kéier normal leeft a si erëm eng Kéier kënne voll funktionéieren. Dat ass u sech den Objet vun dem Projet de loi vun haut.

Ëm wat geet et ganz genau? Dir wësst, mir haten den 19. Dezember zwee Gesetzer geholl, eent iwwert d'Aide de relance an dat anert iwwert d'Aide aux coûts non couverts. An et geet drëm, fir déi zwee Gesetzer haut ze verlängeren, an zwar ze adaptéieren, wéi gesot: relance an Aide aux coûts non couverts.

Dir erënnert lech och, ech war schonn x-mol hei op der Tribün, dass ech lech gesot hunn ..., a mir hate jo Diskussiounen, notamment de Marc Spautz ass oft domat komm, well en ëmmer gesot huet: „Mir mussen de Maximum hei ausschöpfen, wat mer dierfen“, an e wollt direkt op zwielef Méint verlängeren. De Minister Lex Delles hat ëmmer an der visichteger Approche gesot: „Mir loosse eis d'Flexibilitéit. Soubal wéi d'Situatioun sech verännert, an haaptsächlech am Gudden, da wäerte mer eis Aidé systematesch a konsequent upassen.“ An dat wëlle mer elo maachen. Mir hunn der jo schonn eng ganz Serie geholl, mee dat wëlle mer elo maachen.

Fazit ass, ech hunn lech elo just gesot: D'sanitär Situatioun, wann ee kuckt, déi lescht Méint an haaptsächlech déi lescht Wochen, ass awer amgaang, nettement besser ze ginn. Mir gesinn och, dass d'Ekonomie amgaang ass unzeseien. An duersch de Fait, dass wierklech eng Serie ëmmer méi grouss hei zu Lëtzebuerg ... - a mir sinn do an engem gudden Peloton de tête europäesch -, dass ëmmer méi Leit komplett geimpft sinn, dat hëlleft doudsécher mat, dass et biergop geet, d'autant plus, wou - Dir braucht lech nëmmen dobaussen op d'Strooss ze beweegen - de Gros vun de Leit erëm eng Kéier schafft an net méi am Teletravail ass; dat ass och eng Wohltat fir d'Ekonomie.

Wien ass beträff? Ech hunn dat scho gesot, ech wëll et awer nach eng Kéier extra ënnersträichen: Dat ass haaptsächlech de Secteur Horeca, dat ass awer och dee ganze Secteur vum Evenementiel. Mir gesinn allegueren - Dir braucht nëmmen de Radio unzmachen -, dass schonn erëm vill Concerte riets a léns organiséiert ginn, et gi Fräizäitaktivitéiten organiséiert, a mat deem flotten Instrument vum CovidCheck sinn déi ganz Saachen dann elo erëm méiglech.

Et ass awer och esou, wéi ech lech gesot hunn: D'Situatioun, déi ännert. An dat bréngt dee Moment mat sech, an d'Regierung huet dat jo och ugekënegt an dat ass och absolutt verständlech: Wann d'Situatioun besser gëtt, da ginn d'Staatsaiden lues a lues erofgeschrauft. An dat nenne mer hei an dësem System de sougenannte „Phasingout“, dat heescht, lues a lues progressiv aus den totalen Aiden erauszegoen.

Wat maache mer elo konkret? Zwou Saachen: Éischtens ginn déi Aiden - fänke mer u mat dem Gesetz iwwert d'Relance - verlängert ëm véier Méint, dat heescht, vum Juli bis den Oktober. A wie kann dovunner beneficiéieren? Ech hunn et gesot: Horeca, Tourismus, Evenementiel, Divertissement.

Oppassen awer, zwou Kategorië vu Secteuren sinn net méi an dësem Grupp vun de Beneficiairë vun dësen Aiden, dat sinn de Commerce de détail en magasin an d'Formation professionnelle continue. Do kann ee sech natierlech froen: Wat ass dann dat do? Firwat gëtt dat do gemaach? Et gëtt awer zwou ganz plausibel Ursaachen.

Éischtens si praktesch guer keng Restriktiounen méi an deene ganze Secteuren. An zweetens huet de Ministère constatéiert, dass vun den Entreprises aus deenen dote Secteure praktesch iwwerhaapt keng Demandé méi bei hinnen erakomm sinn an dass et also net onbedéngt méi Sënn mécht, do virunzufueren.

Konkreet ass et elo esou: Fir de Juli an August wäerten déi Betriber, déi ufroen - an do maache mer eng Differenz zwëschent de Salariéen an den Indépendanten, déi schaffen -, virun 1.250 Euro pro Salarié kréien. A fir déi Salariéen, déi am Chômage partiel sinn, ass virun de Montant vun 250 Euro virgesinn.

September an Oktober, do kënn awer dee Moment een neie Moment, do geet de Montant fir d'Salariéen an d'Indépendanten, déi schaffen, erof vun 1.250 op 1.000, mee de Montant vun 250 fir déi Leit, déi am Chômage partiel sinn, dee bleift awer inchangé.

Den Délai de limite, fir d'Demande eranzeginn, ass den 1. Dezember, well och mat den europäesche Contrainten ass et eng Necessitéit fir de Minister a seng Leit, fir bis den 31. Dezember d'Aiden ausbezuelte ze hunn, well soss kréie mer erëm en anere Problem international.

Dat zweet Gesetz, dat kennt Der och allegueren, dat ass d'Aide aux coûts non couverts, wat och e ganz wichteg Gesetz ass, fir de Leit ze hëllefen, wat awer e bëssen eng aner Logik huet. Mee hei hu mer déi Similituden, dass dat och ëm véier Méint

verlängert gëtt, dat heescht och vu Juli bis Oktober. Erëm: Déi zwee Secteure vum Commerce de détail en magasin an der Formation professionnelle continue sinn net méi vun dësen Aidé beträff.

Am Fong, wat wichtig ass bei dësem Gesetz: Mir ginn erëm eng Kéier op d'Situatioun vun November 2020 zrëck. Mir haten do e bestëmmten Text, dunn ass dat nogebessert ginn, an d'Luucht gesat ginn. Elo gi mer erëm eng Kéier dohinner zrëck.

An dann, wat och ganz wichtig ass: Mir hu momentan funktionéiert nom System vun der Sektoun 3.1. vun den europäeschen Texter an elo gi mer awer zrëck op 3.12. Firwat? Mee den 3.12. ass vill méi flexibel, en erlaabt dem Ministère, e Maximum vun 1.800.000 Euro ausbezuelen. A fir d'Entreprises uniques ass dat elo erlaabt; dat war bis elo net erlaabt.

Dann ass och d'Iwwerleeung: Verschiddener vun den Entreprises, déi bis dato elo vun deene Subventionne beneficiéiert hunn, si mat der Sektoun 3.1. scho praktesch un d'Limite komm, wat se ausbezuelte kritt hunn, wat dem Lëtzeburger Ministère dann duersch Europa erlaabt ass. A wa mer an där Logik, an deem Kader virugefuer wären, da wär de Risiko gewiescht, dass bestëmmte Restauranten oder Hotellen an deenen nächste Méint iwwerhaapt keng Aide méi hätte kënne kréien. Bien entendu war dat net gewollt, duerfir gëtt geswicht an den 3.12.

Bon den 3.12., deen huet awer och verschidde Contrainten. Mir haten ëmmer d'Logik vun der Entreprise unique, elo gëtt awer erëm gekuckt no de Verloschter um Niveau vun de Gruppen. Dat ass dat Eent. Dat Zweet, dat ass, dass d'Charges d'exploitation elo nëmmen nach zu 75 % berécksiichtegt ginn amplaz vun 100 % virdrun.

Also, nach eng Kéier: Mir kommen erëm an d'Logik zrëck vun dem Texte initial vun November 2020, mee ech hunn lech gesot, mir sinn an engem System vu Phasingout. Dat mécht Sënn, well wat dat Schlimmst gewiescht wär, dat wär, wa mer am Hauruckverfahre vun 100 op 0 gefuer wären. Esou kënne se sech progressiv un déi nei Mesuren adaptéieren.

D'Hëllef wäerte 70 % vun de Chargé fir mëttelgrouss a grouss Betriber ausmaachen, 90 % fir Mikrobetriber a kleng Betriber. Dat si jo awer appreciabel Montanten.

An och bei dem Montant maximal ass et esou, dass een erëm eng Kéier kann op den Niveau vun November 2020 zrëckgoen, dat heescht: fir d'Mikroentreprisen 20.000 Euro, fir kleng Entreprises 100.000 Euro a fir déi mëttelgrouss oder grouss Entreprises ass de Maximum 200.000 Euro. Dat si jo awer nach appreciabel Montanten. Fir gesitt, dass de Willen do war vun der Lëtzeburger Regierung, an haaptsächlech vum Mëttelstandsminister, fir virun de Leit ënnert d'Aerm ze gräifen.

Et ass awer och esou: Déi jonk Entreprises, déi funktionéieren an enger anerer Logik mat den Aiden. Déi kréien och virun Aiden, awer ënnert dem System vun den Aides de minimis. Dir wësst, dat ass och eppes, wat schonn eng Zäit fonctionéiert. D'Haaptsaach ass, si kréien Aiden.

Erëm eng Kéier d'selwecht Logik vun den Demanden: Si mussen bis den 1. Dezember era sinn, well si solle bis den 31. Dezember ausbezuelte ginn, dass dat alles do matenee klappt.

De Staat, deen huet ausgerechent, dass elo de Cumul vun deenen zwou Aiden awer erëm eng Kéier e Montant vu 40 Milliounen ausmécht, déi iwwert deen do System un d'Entreprises erausginn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kollegeen, ech hat lech elo schonn e bëssen d'Substantifique moelle hei presentéiert. Kucke mer eis elo d'Avisen un. Mir kruten natierlech, wéi ëmmer, Avisen un de Berufskummeren - d'Chambre de Commerce, d'Chambre des Métiers, d'Chambre des Salariés - an natierlech den Avis vum Staatsrot.

Duerch d'Bank kann ee gesinn, dass se allegueren d'Verlängerung vun dësen Aidé begreissen.

D'Chambre de Commerce huet eng Logik, an där se zwar begreisst ..., mee wéi ëmmer, an dat ass jo hire Corebusiness, dass se do ass fir hir Memberen, si bedauert, dass September an Oktober d'Montanten erofgeschrauft gi bei deem enge Gesetz. Si bedauert och, dass d'Montant-maximalen, déi ech lech elo gesot hunn, och erofgeschrauft ginn. Si hätt natierlech gar de Maximum fir hir Leit a bon, ech mengen, dofir hu mer awer Versteesdemech. Mee en gros dréit se awer d'Philosophie vun dem Projet mat.

Da seet se ëmmer - dat huet se och scho gesot -, dass et hir leetdeet, also d'Chambre de Commerce, dass mer awer net de Maximum vum Kader, dat heescht de Maximum och un Zäit, wat vu Brëssel kënn - dat wär op d'mannst da bis enn dës Joers -, dass mer dat als Regierung net géifen alles ausnotzen, fir de Leit ënnert d'Aerm ze gräifen.

Ech hunn lech gesot, mir hunn eng aner Logik hei. D'Regierung huet déi ëmmer gemaach, progressiv. Hei si mer am Phasingout. A si huet awer och ge-

sot, d'Chambre de Commerce, déi Geschicht, fir alles auszereize bis de Maximum, bis den 31. Dezember, dat wär haaptsächlech fir d'Avances rembourseables. Dat géif dee Moment do Sënn maachen.

Da seet se erëm eng Kéier an dësem Avis, wat se ëmmer gesot hunn: D'Demandë misste séier traitéiert ginn. A si plädéiert wéi ëmmer fir Simplification administrative; sämtlech vun eise Chambere maachen dat.

D'Chambre des Métiers begréisst och dësen Text. Si ass u sech d'accord mat engem Phasingout. Si seet, dat géif Sënn maachen. Wéi gesot, hire Souci war, dass et net géif ze schnell vun 100 op 0 gesat ginn.

Dat sinn u sech déi zwou positiv Haaptattituden oder Punkten vun der Chambre des Métiers.

D'Salariatskummer begréisst och dëst neit Gesetz. Si seet awer, wat se schonn ëfters gesot huet: Si stéiert sech drun, dass u sech keng Konditiounen an dem Gesetz sinn, dass een nëmme géif Aidë kréien, wann ee sech géif engagéieren, net oder wéineg ze licenciéieren. Dat ass an deem enge Gesetz an an deem anere Gesetz steet et net dran. An an deem anere Gesetz huet se ëmmer schonn ugeprangert, och an hiren Avise virun: Dee Montant oder dee Prozentsaz vu 25 %, bis deen e Patron ka goen, bis deen e ka Leit licenciéieren, dat schéngt hir ze vill. Dat huet se hei erëm eng Kéier ugeprangert. Mee bon, dat ass awer elo esou an dem Gesetz an ech mengen, dat mécht awer och Sënn, well, wéi gesot, eis Entreprises an eis Patronen, déi setze jo och net willkürlech d'Leit op d'Strooss, d'autant plus, wa se dann och nach Aidë kréien.

Dann huet se nach gesot, et misst nach méi eng Koordinatioun sinn zwëschent de Regierungsmesuren an dem generelle Sozialdialog, an dann ass ëmmer d'Iddi vun enger Tripartite, déi hannerdruschwieft, déi jo vun Zäit zu Zäit zesummegeruff gëtt. Mee hei ass en anere System, fir de Leit ze hëllefen, duerfir ass hei net de System vun der Tripartite applizéiert ginn.

Dann huet se nach gesot, et wär och interessant gewiescht, wann een ... Dir hutt héieren, dass e Plan de maintien dans l'emploi sectoriel, notamment am Secteur vun der Horesca ..., well jo eeben de Chômage partiel structurel soll erofgeschrafft ginn, an op där anerer Säit kënn e Plan de maintien dans l'emploi an do huet d'Chambre des Salariés, an et ass schonn interessant, opgeworf, firwat een dat net nach méi hätt kënne mat deenen heiten Aidë kombinéieren. Mee et ass u sech eng aner Logik.

Dann de Staatsrot: Dee war ganz fei mat dem Text, deen den Här Minister Delles presentéiert huet - keng Opposition formelle! Mir waren happy, well et ass jo ëmmer dat, wat ee fäert, dass ee muss nobesseren. De Staatsrot huet sech bornéiert, fir just legistesche Propositionen ze maachen. En huet och op verschiddene Plaze proposéiert, fir verschidden Dispositiounen ze regroupéieren. Mir hunn den Text akribesch gepréift, zesumme mat dem Här Delles a senge Leit, mir hunn awer dunn den Urtext stoe gelooss, well mer fonnt hunn, dass d'Struktur vun deem Text gutt wär an dass d'Plus-value vun deem, wat de Staatsrot proposéiert huet, eigentlech net onbedéngt gi wär. Duerfir hu mer, fir eng Kéier, de Staatsrot a senge Propositions légistiques net suivéiert.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech komme schonn zum Schluss. Mee ier ech ganz fäerdeg sinn, wëll ech awer erëm, ...

(Brouhaha)

... wéi ëmmer, deene ganzen Ekippen, déi hei geschafft hunn, all deenen, déi concernéiert sinn, villmools Merci soen, fir d'éischt dem Minister Delles mat senger ganzer Ekip, et war e Genoss, erëm eng Kéier zesummenzeschaffen, mee och mat de Membere vun eiser Classes-moyennes-Kommissioun, ganz konstruktiv, dann natierlech den Hären Timon Oesch a Christian Lamesch, de Beruffskummeren an dem Staatsrot, fir dass mer hei derduerchkommen.

Mir waren e wéineg manner an Zäitdrock bei dësem Gesetz, well et jo ..., Dir hutt héieren, et brauch een eréischt fir den 1. Dezember eng Demande eranze-ginn. Nach ass dat Gesetz wichteg, well ech mengen, duerch alles dat, wat ech lech erkläert hunn, kënn eraus, dass eis Entreprises awer nach wierklech Liquiditéite brauchen. A mir maachen alles, et geet drëm, all eise Betriber erëm dozou ze verhëllefen, zu enger Vitesse de croisière zrëckzefannen, an dass se net nëmme gutt duerch d'Kris kommen, mee dass se erëm kënnen opbauen a virun e gud-den Niveau hunn an hir Entreprises developpéieren.

Souwäit dofir dëse Projet, deen ech lech wierklech géif proposéieren ze stëmmen. A bien entendu bréngen ech heimat och den Accord vun der DP-Fraktioun.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An ech soen der Madamm Rapportrice Simone Beissel villmools Merci a ginn d'Wuert direkt weider un den éischten

ageschriwwene Riedner, an dat ass den honorablen Här Marc Spautz.

Discussion générale

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Zuele vun den Infektiounen ginn erëm an d'Luucht. D'Zuele vun den Infektiounen ginn erëm an d'Luucht, wat eis also beweist, dass d'Kris nach net eriwuer ass. An duerfir ass et och selbstverständlech an och gutt, dass d'Hëllef fir d'Betriber weidergefouert ginn, well d'Betriber nach ëmmer net wëssen, wat geschitt.

D'Madamm Beissel huet an hirem exzellente mëndlechen a schrëftleche Bericht op all déi Detailer higewisen, och op alles dat, wéi et elo geplangt ass, dass d'Aiden erofgesat ginn an ugepasst ginn, a si huet och driwwer geschwat, dass se just verlängert gi bis den Oktober.

Genau dat ass ee Punkt, dee mir e bëssen anescht ersinn. An ech mengen - den Här Minister war och an der Kommissioun dobäi -, mir hätte léiwer gehat, dat wär bis Enn vun dësem Joer gaangen, well mer jo alleguerten nach net wëssen, wéi et weidergeet mam Covid. Et si verschidde Leit, déi schwätze scho vun der drëtter Impfung, dass déi eventuell fällig gëtt. An domadder stelle vill Leit sech Froen. An duerfir hätte mir léiwer gehat, dass et weidergaange wier mat dësen Aidë bis den Dezember, fir dass d'Betriber sech domadder bewosst gewiescht wieren, dass se sech nach bis den Dezember op déi Hëllef hätte kënne fokusséieren.

Et ass richtig, wéi d'Madamm Beissel gesot huet, dass et virun allem d'Restauratioun, den Tourismus an den Événementiel ass. Mee et sinn och, an do hate mer och eng Diskussioun an der Kommissioun, verschidde Coachingsbetriber. Do gëtt et en Ennerscheid: Déi eng kënnen nach drënnerfalen, ënnert déi Hëllef, an déi aner net. Do stellen déi Leit sech och Froen, well wann de Covid ofhëlt, da gëtt et méi Concerten, mee wann dann d'Zuel awer erëm an d'Luucht geet, da kënn Der zwar e Concert organiséieren, mee wann en eidel ass, de Sall, da kommen och keng Recetten eran. An et ass duerfir, wou mir léiwer gehat hätten, dass dat alles weidergaange wier bis den 31. Dezember, well domadder och d'Méiglechkeet gi wier, dass d'Betriber wëisten, wou se dru sinn, an och well jo d'Europäesch Direktiv dat och ëmmer erlaabt huet. An d'Madamm Beissel huet et an hirem Rapport gesot: Mir hunn dat ëmmer verlaangt, dass een hätt missen bis un de Plaffong goen an dass een och hätt missen, zäitlech gesinn, de Maximum erausschloen.

Trotzdem an trotz där Kritik wëll ech awer soen, dass d'CSV dat Gesetz wäert matstëmmen, well mer der Meenung sinn, dass et wichteg ass, dass déi Betriber déi Hëllef kréien. Mee mir soen awer genau esou kloer ..., an do géif ech den Här Minister bieten, eis dat ze soen: Déi 25 % bei den Entloosungen, déi stinn an den Aidë mat dran; den Här Minister Kersch huet zesumme mat der Horesca an de Gewerkschaften awer gläichzäiteg e Plan de maintien dans l'emploi ënnerschriwwen. Wat priméiert dann elo? De Plan de maintien dans l'emploi oder déi 25 %?

Dat ass souwuel onkloer bei de Leit, bei de Betribscheffe wéi bei de Salariéen, well dat ass plus ou moins dee selwechten Dag ënnerschriwwen - elo net grad dee selwechten Dag, ech mengen, méindes huet den Här Kersch ënnerschriwwen an den Dag drop huet den Här Delles de Projet de loi hannerluecht -, wou sech der och Froe stellen: Wat ass dann elo ausschlaggebend? De Plan de maintien dans l'emploi oder déi 25 %? An do wier et sécherlech net schlecht, wann den Här Delles eis dozou kéint soen, wéi do d'Sicht vun der Regierung ass.

Dat ass jo och ee vun de Punkten, an et ass hei gesot ginn, déi d'Chambre des Salariés opwerft, wou se seet, et wier besser gewiescht, déi zwee Ministere hätten dat gemeinsam gemaach an et wier een do zu enger Léision an enger Analys komm an deem Zesammenhang.

An an deem Zesammenhang gëtt och erëm eng Kéier geschwat, an Dir wësst et alleguer, vun der Tripartite. An duerfir géif ech mer erlaben, Här President, lech eng Motioun ze ginn. Ech war schonn eng Kéier hei op dëser Tribün de 5. Mee 2021, wou ech gesot hunn, dass d'Gewerkschaften den 1. Mee d'Aberuffung vun enger Tripartite gefuerdert hätten. Do ass gemengt ginn heibannen, ech hätt dat vläicht ze schaarf interpretéiert. Mee ech wëll lech soen: Hei am Avis vun der Beruffschamber steet et kloer an daitlech dran, an deen ass datéiert op de 17. Juni 2021.

An duerfir erlaben ech mer, Här President, lech am Numm vun der CSV-Fraktioun eng Motioun ze ginn, dass mer gären hätten, dass de Comité de coordination tripartite schnellstméiglech zesummekënn, fir iwwer all déi Punkten ze diskutéieren. An dës Kéier steet et jo schwaarz op wäiss do. A wann et d'leschte Kéier hei gescheitert ass mat där Motioun doduerch, dass dat nëmme mëndlech gesot gi war, Kolleeginnen a Kolleegen: An Ärer Dokumentatioun fannt Der et. Duerfir sinn ech dann och iwwerzeegt,

dass et dës Kéier jo kee Problem ass, dass déi Motioun hei unanime gestëmmt ka ginn.

Villmools merci.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- considérant que la pandémie de Covid-19 risque d'avoir de graves conséquences économiques et sociales pour notre pays ;

- considérant que la sortie de crise se rapproche considérablement avec les progrès de la campagne vaccinale et que l'impact de la crise de Covid-19 se précise au fur et à mesure ;

- constatant que de nombreux syndicats sont en faveur d'une réunion du Comité de coordination tripartite pour discuter de la sortie de crise et de la relance économique durable ;

- rappelant que les réunions « Tripartite » font partie du modèle économique et social du Luxembourg ;

- considérant que d'après les informations communiquées par le Gouvernement le 12 mai 2021 à la Chambre des Députés, des groupes de travail ont été lancés pour préparer la sortie de crise et la relance économique durable ;

- considérant que le Gouvernement s'était engagé à rencontrer les partenaires sociaux après que les travaux effectués par lesdits groupes de travail se soient achevés ;

- rappelant la motion du 5 mai 2021 qui demandait l'organisation d'une réunion du Comité de coordination tripartite,

invite le Gouvernement

- à convoquer dans les meilleurs délais une réunion du Comité de coordination tripartite pour discuter de la sortie de crise et de la relance économique durable ;

- à informer la Chambre des Députés des conclusions des groupes de travail ;

- à informer la Chambre des Députés du résultat des travaux effectués dans le contexte d'une réunion « Tripartite ».

(s.) Marc Spautz, Jean-Marie Halsdorf, Martine Hansen, Aly Kaes, Gilles Roth.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Spautz. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Tess Burton. Madamm Burton, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Tess Burton (LSAP).**- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Covidpandemie huet eis Wirtschaft a besonnesch vill kleng- a mëttelstänneg Betriber staark getrafft. Virun allem d'Betriber aus dem Horeca-Beräich an dem Evenementiel hu vill gelidden. Duerfir ass et gutt, dass si och weiderhi finanziell ënnerstëtzt ginn an dass si am Phasingout, an deem mer eis, hoffentlech, befannen, begleet ginn.

Mir verlängeren haut mat dësem Gesetz d'Aide de relance an d'Aide aux coûts non couverts. D'Rapportrice, d'Madamm Beissel, där ech heimat och wëll Merci soe fir hire Rapport, ass op all d'Detailer vum Projet de loi agaangen, duerfir wëll ech déi hei och net méi widerhuelen.

Här President, och wa mer alleguer vill ënnert der Pandemie gelidden hunn, huet dës Pandemie eis awer och eng Rei Denksteiss mat op de Wee ginn, déi positiv fir eis Betriber an domadder eis Wirtschaft waren an och fir d'Zukunft wichteg sinn. Mir hunn eis an der Pandemie vill méi Gedanken iwwer eist Kafverhale gemaach. Vill Leit hu während der Pandemie nämlech méi bewosst akaaft a maache sech och nach haut méi Gedanken, wou a wat se kafen, wéi dat vläicht soss de Fall war. An dat ass gutt fir eis Betriber.

Well och wa mer haut vun Aidë schwätzen, déi de Mëtzelstandsministère ausbezuelt, sou ka jiddereen eise Betriber hëllefen, déi duerch dës Pandemie a Schwiereregkeete geroode sinn, andeems e bei dëse Betriber akeeft oder hir Servicer an Usproch hält.

Här President, ech wëll hei eng kierzlech verëffentlecht Etüd erwänen, déi de Landwirtschaftsminister Romain Schneider an Opdrag ginn huet. Dës Etüd huet ënnersicht, wéi sech d'Kafverhale vun de Lëtzeburger ënnert dem Aspekt vum Afloss vun der Pandemie op de Kaf vu Liewensmëttel verännert huet. D'Resultater si kloer an och erfreelech: Véier vun zéng Befroete ginn un, dass si hir Gewunnechten, wat d'Akaf vu Liewensmëttel ugeet, geännert hunn an elo méi lëtzebuergesch Produite favoriséieren a kafen; dräi vun zéng wëllen dat och nach no der Pandemie maachen.

Här President, an deem Kontext wär et och interessant, esou eng Etüd a méi engem groussen Émfang ze maachen, wéi d'Leit am Allgemengen hiert Kafverhale verännert hu säit der Pandemie, ob esou Tendenzen, méi lokal ze consomméieren, och an anere Beräicher festgestallt konnte ginn.

Ech hunn dem Minister Delles, zesumme mat mengem gudde Kolleg, dem Mars Di Bartolomeo, eng schrëftlech Fro zu deem Sujet gestallt. Et ass nach

keng Äntwert do, mee vläicht kann de Minister eis awer och schonn haut do eng Rei Informatiounen ginn.

Op jidde Fall ass et wichteg, dass jiddereen déi Betriber, déi et méi schwéier hate während der ganzer Pandemie an déi och op dës Aiden ugewise sinn, déi mer haut hei stëmme mat dësem Gesetz, am Alldag ënnerstëtzt. Well nieft den Hëllefen, déi mir hei verlängeren, kënn et nämlech genau op dat lokaalt Consomméieren un. Eng méi héich national, regional a lokal Consommatioun ass nämlech de beschte Wee, fir de Phasingout gutt ze meeschtieren.

Här President, d'Lëtzeburger Wirtschaft, dat weisen d'Zuelen, ass gutt duerch dës Kris komm - op d'mannst emol am internationale Verglach. Dëst beweist, dass d'Regierung de richtige Wee tëscht sanitäre Moosnamen an Hëllef fir eis Betriber fonnt huet. Dëse Wee gëllt et elo, zesumme bis zum Schluss ze goen. Mat dësen zwou Verlängerunge si mer um richtige Wee.

An domadder ginn ech och d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Madamm Burton. An da geet d'Wuert weider un d'Madamm Stéphanie Empain.

■ **Mme Stéphanie Empain (déi gréng).**- Jo, merci villmools, Här President. Merci och der Rapportrice, déi hei e ganz ausféierleche Rapport gemaach huet, wat mir dann awer och elo erlaabt, mech relativ kuerz ze halen.

Ech wollt just och nach eng Kéier drop zrëckkommen: Also d'Pandemie ass nach net eriwuer, mee mir gesinn awer sou lues d'Liicht um Enn vum Tunnel. Mir hoffen och, dass deen Tunnel net elo nach eng Kéier blockéiert gëtt, well et fënnt eng wirtschaftlech Reprise statt, mee jo, et gëtt nach Secteuren, deenen et nach net esou gutt geet, déi e bësse Méi hunn, fir op d'Spréng ze kommen.

Duerfir begrëisse mer, dass mer hei e luese Phasingout maachen, fir eeben déi Secteuren, déi sech nach schwéierdinn, weider ze begleeten, dat heescht en Zrëckfuere vun den Aiden, lues, virsiichteg - jo! Awer fir déi fragil Betriber elo net op der, hoffentlech leschter, Ligne droite falenzeloossen, ginn déi Betriber, déi Secteure weider ënnerstëtzt.

Voilà. Ech géif dann domadder och den Accord vun der grénger Fraktioun ginn a vläicht och nach eng Kéier e klengen Appell maachen un eis alleguer, solidairesch ze si mat eise Betriber a se weiderhi gutt ze ënnerstëtzen, dass och si et elo op der leschter Ligne droite nach packen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Empain. An da geet d'Wuert un d'Madamm Myriam Cecchetti.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).**- Villmools merci, Här President, villmools merci der Rapportrice fir deen exzellente Rapport.

Laut engem Zeitungsartikel hu 650 Entreprises am éischten Hallefjoer 2021 eng Faillite gemaach, dat ass e Plus vun 13,84 %: 68 aus der Baubranche, 134 aus dem Handel, awer och 66 Betriber aus dem Horeca-Secteur.

D'Kris huet hiren Tribut gefuerdert, wuelwëssend datt bestëmmt net all dës Faillitten op d'Pandemie zrëckzeféiere sinn. Mir hunn eng ganz Rei vun Entreprises, notamment am Secteur vum Evenementiel an och am Horeca, déi et bis elo gepackt hunn, déi awer nach ëmmer ënnert de Restriktiounen leiden. A fir déi Betriber, déi op null gefuer sinn an elo erëm eng Relance hunn, ass de kruziale Moment elo komm, well oft hu se kee Polster méi.

Duerfir si mir och prinzipiell d'accord, datt d'Aiden nach bis Enn Oktober weidergefouert ginn, dat ëmsou méi, wéi d'Kris jo nach net ausgestanen ass a mer awer erëm Zuelen hunn, déi no uewe ginn.

Mir wäerten eis awer trotzdem enthalten aus deene Grënn, déi mäi Virgänger, de Marc Baum, hei am Parlament des Éfteren erkläert huet: Dës Gesetzer enthalten an eisen Aen net genuch Dispositiounen, fir de Maintien dans l'emploi ze garantéieren. An d'CSL huet dat an hirem Avis jo och nach eng Kéier ënnerstrach.

Ech wëll awer an deem heite Kontext nach eng Kéier eis Indignatioun zum Ausdrock bréngen, datt d'Regierung zwar immens kulant ass, wann et drëms geet, Hëllef fir d'Entreprene a Steiervirdeeler fir d'Proprietären ze verlängeren, gläichzäiteg awer sozial Mesurë virzäiteg auslafe léisst.

Wéi mir hei am Mäerz eng Motioun agereecht hunn, fir d'Verbuet vum Deguerpissement bis Enn dës Joers ze verlängeren, huet d'Majoritéit dat net matgestëmmt. D'Resultat hu mir awer elo kierzlech an der Äntwert op eng Question parlementaire vun eis gesinn: 220 Deguerpissementer innerhalb vun dräi Méint tëscht Abrëll a Juni, 220 Menagen, déi an der Reegel aus den ënneschte soziale Schichte kommen an déi elo musse während enger Pandemie op

engem komplett geckege Wunnengsmarché en neien Daach iwwert dem Kapp fannen! Mee wou? Dat ass dach hei d'Fro! Keng abordabel Wunnenge wäit a breet! Bei 30.000 abordabele Wunnengen, déi laut Caritas feelen an noutwendeg wieren, ass et jo bal onméiglech, iwwerhaupt eng Wunneng ze fannen.

D'selwecht war et och mam Gel vun de Loyerer, wou eng entspriechend Motioun vun eis hei vum Dësch gekiert gouf mam Argument, d'Kris wär elo eriwuer. Nee, ass se net, well soss bräichte mir jo och dës Mesure hei net ze verlängeren, sou wéi all aner Mesure, déi mer hei verlängert hunn an och nach muer wäerte verlängeren.

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*).- Ganz gutt!

■ **Mme Myriam Cecchetti** (*déi Lénk*).- Wéi gesot, mir verlaangen net, datt dës Aidé fir d'Entreprise solle gestrach ginn, bien au contraire! All sënnavoll Aide ass eng wichteg an eng richteg Aide. Mee mir verlaangen, datt d'Regierung och de Problemer vun de sozial méi schwache Klassen an eiser Gesellschaft endlech Gehéier schenkt an deementsprechend agéiert. Et gëtt vill Leit hei am Land, déi ganz aner Problemer hu wéi Proprietären, déi engem Commerce hu missen de Loyer noloossen. Mee leider hunn déi Leit keng Lobby, keng Ecoute a kréien dowéinst och relativ wéineg Gehéier hei geschenkt.

Merci, fir d'Nolauschteren.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Madamm Cecchetti. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt emol e grouesse Merci un d'Rapportrice, d'Simone Beissel, wat hei en exzellente mëndlechen a schrëftleche Rapport mat ganz villen Zuelen an Detailer virgëluecht huet.

Da wäerte mer muer dann an der Zeitung vum „Lëtzebuerger Vollek“ erëm liese kënnen, datt dësen Debat no hirem Redaktiounsschluss war. Et deet mer leed fir d'Kolleegen, déi dat dann do wëllen traitéieren, mee ech mengen, de Redaktiounsschluss, deen ass scho laang depasséiert.

Op alle Fall, ech begrëssen hei d'Tatsaach, datt d'Hëllefsmoossname fir Firme bis Oktober verlängert ginn. Dat ass emol dat Positiivt, wat ech hei ka soen.

Wéi mer nämlech wëssen, sinn d'Horesca, den Event-a Kultursecteur schwéier vun der Pandemie affektiert - an dat ass kee Geheimnis. Mee mat deenen neie Variante vum Virus ass et einfach schwéier ze soen, wéi et an der noer Zukunft wäert weidergoen. Ginn d'Mesuren erëm méi restriktiv? Kënn eventuell nach e Lockdown am Hierscht op eis zou? A wéini fanne mer erëm wierklech zur Normalitéit zrëck?

Während der gesamter Pandemie hunn d'Handwerker, d'Horesca, d'Independanten, all d'wirtschaftlech Acteuren der Regierung nogelauschert, si hu kooperéiert a ware bereet, Kompromësser an Aschnëtter an hire Budgeten a Planungen ze maachen. Elo zitt d'Regierung sech lues a lues zrëck. An eisen Ae schéngt dat net fair, minus 30 % op de Plaffonge bei der Aide pour coûts non couverts. Eiser Meenung no soll d'Regierung hei virsiichteg bleiwen an den Entreprisë kloer Hëllefsperspektiven an Aussicht stellen. Jo, et si minus 30 %, well vun 30.000 op 20.000 Euro erof, vun 150.000 op 100.000 erof a vun 300.000 op 200.000 Euro erof ass allkéiers een Drëttel. Dir hutt lech gefrot ... Et si souguer 33 % manner. Et ass een Drëttel, also 33,33 %, a sou weider. Bon, bref.

An anere Wieder: Wann d'Infektiounszuelen erëm sollten eropgoen an erëm méi wirtschaftlech Restriktiounen opgestallt ginn, da sollt d'Regierung och de Plaffong fir d'finanziell Ënnerstëtzung fir d'Geschäfte erëm upassen. Mir verstinn, datt d'Entreprises an d'Geschäfte net fir ëmmer ënnerstëtzt kënnen ginn. Mee hinnen elo ze soen, datt se elo scho solle kucken, erëm selbstänneg ze ginn, wann d'Regierung selwer nach net weess, wéi d'Infektiounszuelen ëm den Hierscht ausgesinn, dat ass net gerecht!

Eis Firmen hu bis elo gutt kooperéiert a si hunn der Regierung vertraut. Wou ass dann elo hei d'Solidaritéit, vun där d'lescht Joer esou oft geschwat gouf? Wou ass hei déi berühmten Approche, déi d'Regierung ëmmer erëm preconiséiert huet, wa mir eng Verlängerung iwwert den Delai eraus vun den Aidé gefrot hunn, fir d'sanitär Moossnamen, jee no der Lag, ze adaptéieren?

Fir eis Piraten ass et kloer, datt d'Aiden esou laang mussen ugebuede ginn, wéi d'Onsécherheet doriwuer herrscht, wéini dës Pandemie eriwuer ass. An d'Virriednerinnen a Virriedner hunn et hei gesot: Dës Pandemie ass nach net eriwuer! Mir wëllen zwar alleguerten zrëck an d'Normalitéit, mee d'Normalitéit ass nach net um Rendez-vous.

D'Firmen hei am Land brauchen also Perspektiven a Sécherheet. Si brauchen d'Garantie, datt de finanzielle Support do ass, wa se e sollte brauchen. Hei

ze annonciéieren, d'Hëllef an Oktober ze stoppen, ass fir eis farlässig an aus der Héft geschoss.

Dann hunn ech och nach eng Remark dozou, wéi hei an der Chamber mat den Aise vun de Berufskummeren ëmgaange gëtt. Well all dës Kriticken, déi ech elo grad opgeworf hunn, goufen och schonns an den Aise vun de Berufskummeren opgeworf. D'Rapportrice huet se selwer zum Deel zitéiert. Mee keen eenzege vun deene Virschléi huet an d'Projete fonnt. An et ass net fir d'éischte Kéier, datt d'Berufskummeren déi nämmelecht Fuerderunge reitérieren. D'Madamm Rapportrice huet et e bëssen esou genannt: „Jo, natierlech fuerdert d'Chambre de Commerce dat, wat dat Beschte ass fir hir Ressortissanten!“ Ma natierlech sollt mir als Chamber och dat maachen, wat am beschten ass fir eis Economie! An ech sinn der Meenung, datt mer hei ze kuerz gräifen. Ech sinn der Meenung, datt mer méi wäit hätte kënnen goen, datt mer d'Aiden net hätte misse reduzéieren.

Ech stelle mer iwwerengs och d'Fro iwwert d'Dauer, déi dës Dossier am Moment an der Instruktioun brauchen. Well an engem Communiqué vum Ministère des Classes moyennes vum Januar, dee mëttlerweil mol net méi op hirem Site direkt ze fannen ass, just nach iwwert de Cache vu verschiddene Sichmaschinen, gouf gesot, datt d'Demandé bannent dräi Woche géifen traitéiert ginn. Dat ass esou en Delai, dee mer ëmmer erëm héieren, mee a Wierklechkeet komme mer an der Lescht ëmmer méi heefeg erëm Fäll zu Queren, déi méi laang brauchen, déi och emol gäre fënneg Woche brauchen an déi, wa se dann op der Helpline urufen, gesot kréien: „Jo, dat ass normal, et geet net esou séier.“

Ma ass et net méiglech, an dat ass eng konkret Fro, déi Dossier an engem Delai vun dräi Wochen ze verschaffen? Et ass jo net déi éischt Demandé bei deene meeschten, soudatt d'Dossieren u sech virleien, an et misst éischter méi séier goe wéi méi lues. Oder, wann et tatsächlech méi laang dauert, misst een dat net oppe kommunizéieren, datt déi betroffene Betriber sech kënnen an hirem Tresorerie droobber astellen?

Dëst gesot ass et evident, datt an dësem Gesetz nach Problemer an Onkloerheeten existéieren an datt d'Gesetz an deene genannten Aspekter net komplett ass. Trotz dëse Kriticke wäerte mir dëse Projet haut awer matstëmme, well et fir vill Firmen hei am Land liewenswichtig ass.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Marc Goergen** (*Piraten*).- Ganz gutt!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert: den Här Mëttelstandsminister Lex Delles.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Lex Delles**, *Ministre des Classes moyennes*.- Merci villmools, Här President. Loosst mech fir unzefänken der Rapportrice villmools Merci soe fir hire ganz ausféierleche mëndlechen an awer och schrëftleche Rapport.

Et muss een natierlech soen, dass déi eenzel Punkten ugepasst gi sinn. An et ass scho fir d'x-te Kéier, dass mer hei beieneekomme, fir iwwert d'Texter ze schwätzen, well och do, op där enger Säit, ëmmer erëm déi europäesch Texter ugepasst gi sinn, sief et den Artikel 3.1 oder den 3.12, oder mir als Lëtzebuerg selwer och ëmmer erëm jongléiert hu fir ze kucken, dass mer géifen op de Wee goen, fir den Entreprisë beschtméiglech ze hëllef an och ëmmer erëm do Adaptatiounen ze maachen, wou et néideg ass.

Loosst mech net méi an den Detail vum Gesetz agoen - d'Madamm Rapportrice huet dat wéi ëmmer formidabel gemaach -, mee op déi puer Froen, déi opgeworf gi sinn, déi am Fong och déi nämmelecht ware souwuel vun der CSV wéi vun de Piraten, déi ëmmer erëmmen sinn. Dat sinn déi Froen: „Mee mir mussen dat do elo bis Dezember duerchstëmme!“, dass een also vun elo un d'Aiden d'nämmelecht huet bis Dezember.

Dat huet den Här Clement, an ech erënnere mech, net d'leschte Kéier gesot, mee d'virleschte Kéier scho gesot; d'leschte Kéier, mengen ech, huet den Här Goergen zum Projet de loi geschwat. D'CSV ass dann domat och déi eenzeg Partei, déi dat riichtduerch ëmmer d'nämmelecht gesot huet, well se ëmmer erëm gefuerdert hunn: „Esou, elo déi heiten Aiden, déi mussen da bis Dezember gestëmmt ginn!“

Dat kléngt ganz gutt, wann Der dat hei sot. Mee wann Der éierlech sidd, da wësst Der selwer, dass dat net gutt gewiescht wier, wann dat gemaach gi wier. Elo stellt lech vir ... A mir hunn dach hei e konkret Beispill: D'leschte Kéier, den Text, dee gestëmmt ginn ass, do hu mer gesot, mir wieren am Kapitel 3.1, wou mer dann déi 1,8 Millioun Plaffong hätten.

Hätte mer dat do dann och deemoools gemaach, hätte mer, sou wéi d'Piraten an d'CSV dat gefrot hunn, jo dann och dee Projet de loi bis Dezember gestëmmt, wou d'Leit sech dann drop hätte kënnen verloossen, dass se bis Dezember ënner dem Kapi-

tel 3.1 déi 1,8 Milliounen hätte kënnen kréien, ma dann hätt Der hinnen och éierlechkeetshalber elo misse soen: „Majo ab Juli kréie verschidde Betriber vun lech keng Aidé méi. Do ass et null, well se um Plaffong vun deenen 1,8 Milliounen, der Deckelung den europäeschen Texter no, ukomm sinn.“ Dat ass awer eng Realitéit!

Also, mengen ech, dass mer hei e Wee ginn, wou mer ëmmer erëm switchen tëscht dem 3.1 an dem 3.12, fir eebe laanscht déi Plaffongen ze kommen, fir dass déi Entreprises awer nach déi Hëllef kënnen kréien. An duerfir kommen och déi verschiddene Upassungen, wéi d'Madamm Beissel se erkläert huet, sief et déi 70 % an déi 90 %, sief et den Effet groupe oder déi aner Saachen, déi erausgeholl gi sinn.

An dat, mengen ech, ass och do, wou de Lëtzebuurger Modell esou staark ass, well, wat d'Restriktiounen méi grouss gi sinn, wat dann och parallel d'Aidé méi héich gi sinn, wat d'Restriktiounen méi kleng gi sinn, och da parallel d'Aiden erofgefuert gi sinn.

Mir sinn elo an enger Phas, an d'Madamm Rapportrice huet et gesot, vun engem Phasingout, wou mer also lues a lues d'Aiden eroffueren, well mer mierken, dass op där enger Säit Secteure keng Aidé méi ufroen, sief et an der Aide coûts non couverts, bei enger Perte vu 40 %, wou mer aus Secteure keng méi oder nach ganz wéineg Demandé fir Aiden erakréien, oder op där anerer Säit an der Aide relance, bei enger Perte vu 25 %, de Switch eriwuer hunn oder och do nëmmen nach een oder zwee Betriber aus engem Secteur eng Aide ufroen. Also: déi Upassungen hei, well mer do der Realitéit um Terrain entgéintkommen.

Just fir e puer Beispiller ze nennen: Wa mer e Secteur huelen, wou et am Ufank eng ronn 128 Demandé gouf am Mount Dezember, sou gouf et der zum Beispill am Mäerz fir dee ganze Secteur nach véier Stéck. Et gesäit een also, dass do verschidde Secteuren och wierklech erofginn, well se déierten net méi hunn.

Den Här Spautz hat d'Fro gestallt wéinst dem Entloossen, dat an der Aide relance ass, dass ee bis zu engem Maximum vu 25 % Entloossungen dierf hunn, fir eligibel ze si fir déi Aide, wéi dat spillt am Zesummespill mam Plan de maintien dans l'emploi, deen tëscht der Horesca, also der Federatioun, an alleguerten hire Memberen do verhandelt ginn ass am Numm vun de Membere vun der Horesca an deene verschiddene Gewerkschaften. Elo gëtt et awer och Betriber, déi eeben net Member si bei der Horesca, soudass also de Plan de maintien dans l'emploi, dee vun der Horesca ausgehandelt ginn ass, sech op déi bezitt, wou d'Horesca och selwer ..., fir déi, wou si kënnen mat verhandelen. Et sinn awer vill méi Betriber, déi vun den Aidé kënnen profitéieren, wéi nëmmen d'Membere vun der Horesca. Duerfir mécht et trotzdeem nach Sënn, dat mat drastoen ze hunn.

An op där anerer Säit, bei der Aide coûts non couverts, dat sinn déi Betriber, déi wierklech Problemer hunn. Dat sinn déi Betriber, déi och wierklech vum Chômage partiel profitéieren. Déi, déi an der Aide relance sinn, e bësse manner respektiv kënnen keng Aidé coûts non couverts méi ufroen (veuillez lire: jo, déi profitéieren dann och net méi).

Dann ass eng Fro gestallt ginn: „Jo, d'Geschäfte sollen Aidé kréien“, war vum Här Clement annonciert ginn. Dir hat an engem Saz geschwat iwwert d'Geschäfte, déi dann och sollen Aidé kréien. Mir sinn eis jo eens, dass hei am Text de Commerce mat enger Surface de vente ausgeschloss gëtt fir elo déi nächst Méint, sou wéi dat dann och elo hei am Text - deen, iwwert dee mer ofstëmme - dran ass.

(Interruption)

A ok, da si mer eis jo do eens.

Dann: „d'Aidé falegelooss am Oktober“ - dat sot hei keen! Och dat kléngt ganz gutt, wann een elo seet: „Majo ab Oktober“, kritt Der elo hei gesot, „d'Solidaritéit spillt ab Oktober net méi!“ Ech weess net méi, wéi genau Der et an der Ried gesot hutt, mee och dat, wéi gesot, an Är Ried kléngt et gutt, mee et muss ee jo awer soen, dass all d'Gesetzer, déi bis elo hei gestëmmt gi sinn - an dovun sinn der awer och eng Partie à l'unanimité hei gestëmmt gi respektiv mat Abstentiounen -, do muss ee jo awer soen, dass ëmmer erëm gekuckt ginn ass, fir kënnen déi néideg Adaptatiounen ze maache wéi en Fonctioun vun der Situation sanitaire an de Restriktiounen, déi do sinn.

An och dat soen ech lech hei erëm: Wann ab Oktober d'Restriktiounen nach do sinn, ma da muss een natierlech kënnen iwwer Hëllefprogrammer schwätzen, an ech mengen, och do si mer eis hei an der Chamber alleguerten eens, an dat ware mer scho bei deem leschten Text, bei deem virleschten Text, beim Text virdrun, bei deem Text do virdrun a bei all deenen Texter virdrun och. Also, mengen ech, muss dat eng Fuerderung sinn.

An ech mengen, dass d'Betriber dat och wëssen, dass déi Solidaritéit, Här Clement, wéi Der se ge-

nannt hutt, bei jiddwerengem steet. An ech mengen net, dass dat d'Erfindung elo ass, déi hei komm ass, wou dann elo d'Betriber mengen, ab Oktober wier guer näischt méi do. Mir mussen ..., an dat soen ech och hei erëm: Mir sinn am Kader vun engem Phasingout, d'Aidé lafe lues a lues aus. Ech soen awer net, dass déi Aiden ab Oktober nach eng Kéier wäerten eropgefuert ginn.

Dann, et ass gesot ginn: „Et ass awer komesch, wéi hei mat de Berufskummeren hiren Avisen ëmgaange gëtt.“ Ma ech fannen, dass an der Kommissioun ganz vill iwwert d'Aise vun de Berufskummere geschwat ginn ass. Déi Proposen, déi do gemaach gi sinn, sinn diskutéiert ginn. Ech ka mech net erënnere, Här Clement, Dir sot et elo hei op der Tribün, ech ka mech awer net erënnere, dass eng Proposition vun lech an der Kommissioun komm ass, wou Der gesot hutt: „Majo, dat doten ass eng Saach, déi fuerdere mir als Piraten, fir déi elo an den Text ze schreiwen!“ Dat ass awer och net gemaach ginn! Dat ass awer elo einfach, lech elo hei als ... dohinnerzustellen an ze soen: „Majo, ech sinn hei de Verteideger vun de Berufskummeren!“ Dat ass awer einfach, ...

(Interruption)

... dat ze soen. Ech soen net, dass ech ... Also Här Clement, ech erënnere lech just drun, ech huelen an enger Kommissioun guer näischt un. Ech sinn natierlech do fir ze erklären, ech sinn net do, fir an der Kommissioun en Amendement vun lech ze refuséieren oder ze akzeptéieren.

Ech wëll just soen, dass iwwert déi Aise geschwat ginn ass an ech et net richtig fannen, dass elo hei gesot gëtt, wéi wann déi Avisen einfach esou vum Dësch gekiert gi wieren, mee Dir de Verteideger vun de Berufskummere wiert. Neen! Dat ass ganz gutt an der Kommissioun diskutéiert ginn an ech si mer sécher, dass do all Deputéierte säin Avis och dozou konnt soen. Et ass och doriwuer geschwat ginn.

Et ass eeben esou, dass, wann déi zwou Chamberen an dësem konkrete Fall soen, si hätte gären d'Verlängerung vun den Aidé bis Dezember, den Avis, deen d'Kommissioun hat an deen diskutéiert ginn ass, vläicht en anere war. Dee gefält lech vläicht net oder dat ass vläicht net dee vun den Chamberen, dat ka sinn, mee nach eng Kéier, zum Beispill dat Argument, fir et bis an den Dezember ze zéien, hätt déi Problemer mat sech bruecht, déi ech gesot hunn. An hei lafe mer elo, mat deenen Aiden, wa se esou géife gestëmmt ginn, da bis Oktober, an dann de Mount Oktober mat, wou dann nach ëmmer Zäit ass, fir sech Gedanken ze maachen. Well wann nei Aidé misste gestëmmt ginn, da wäre se eréischt de am Mount November eligibel, wou d'Demanden eréischt kéinten am Dezember gemaach ginn.

Iwwert den Delai ass nach geschwat ginn, den Delai, wou ech am Januar gesot hunn: „Mir si bei dräi Wochen.“ Jo, am Januar ware mer bei zwou, dräi Wochen, fir d'Aiden ze maachen. Ech hunn awer hei, an dat kënn Der och ganz gären noliese goen, scho gesot, dass mer Retarden hunn. An dass mer elo bei véier Woche sinn, ass wouer. An ech hunn dat och schonn hei op dëser Plaz gesot, dass mer do verschidde Retarden hunn an dass mer den Delai vun zwou, dräi Wochen am Moment net kënnen anhalen, well mer besonnesch fir d'Méint Februar a Mäerz an Abrëll méi Demandé kritt hunn, wéi mer se direkt kënnen an enger Woch verschaffen. Dat heescht, mir sinn do am Wochepegel eropgaangen.

Elo si mer awer säit zwou oder dräi Wochen amgaangen, d'Aiden erëm erfzeschaffen, soudass, wann d'Demande den 20., 21., 22. Juni gemaach ass, déi am Moment ausbezuelt gëtt. Jo, mir hunn do Retarden. Jo, mir halen net méi déi zwou, dräi Wochen, dat ass wouer, mir sinn elo bei véier Wochen. Mee mir maachen eist Beschte, fir esou séier wéi méiglech, mat allen Ekkipen déi Aiden ze verschaffen, dass mer erëm op den Delai vun zwou bis dräi Woche kommen.

Zu de Froen vun der Madamm Burton, déi Question parlementaire mat deenen dräi Froen, déi gestallt ginn ass: Ech kann lech d'Antworten nach net genau drop gi vu verschiddenen Donnéeën, déi Der besonnesch an Är éischer Fro frot, ob een dee Phenomeen, deen och bei den Nopeschlänner ass, ka feststellen zu der Augmentatioun vun de Supermarkéen. Jo, dat ass och hei zu Lëtzebuerg, dat kann een awer och nosiche goe bei Eurostat, do fënnst een och déi Zuelen. Ech hu se elo séier nach eng Kéier nogekuckt: + 9,2 % ongeféier, och zu Lëtzebuerg, beim Chiffre d'affaires, soudass een also do gesäit, dass dat esou ass. Wéi eng Produiten et sinn an d'Granularitéiten, do kann ech lech elo nach net drop antworten. Mee dat just fir déi éischt an déi zweet Fro, déi do an Är Question parlementaire ass.

Fir de Rescht wëll ech nach eng Kéier der Kommissioun Merci soe fir déi flott Aarbecht, déi mer bei alleguerten den Texter haten. An natierlech merci alleguerten deenen, déi matstëmme.

■ **Une voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci dem Här Mëttelstandsminister Lex Delles. An direkt Parole après ministre fir den Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*):- Jo, merci, Här President. Vu datt den Här Minister mech e puermol ugeschwat huet, wollt ech awer e puer Saache kloerstellen.

Ech weess, a mir hunn dat och an der Kommissioun breet diskutéiert, d'Ënnerscheeder zwëschent dem 3.1, dem 3.12. Et kann een trotzdeem eng gewësse Sécherheet schafen. An d'Wuert Phasingout ass elo e puermol komm a genau dat hunn ech jo kritiséiert, datt mer elo scho ganz konkreet e Phasingout maachen, e Drawdown vun de Montanten, datt mer schonn eeben, wéi ech virdru gesot hunn - ech hu salopp 30 % gesot, et ass een Drëttel -, ëm 33 % reduzéieren.

Wat elo d'Aarbecht vun den Amendementer oder konkreet Propositionen an der Kommissioun ze maachen ubelaangt, ech mengen, mir wëssen alleguerten, zumindest déi, déi op der Oppositionssäit sëtzen, datt dat heefeg e relativ futillen Exercice ass, wann d'Majoritéit schonn eng Meenung huet. An de Minister huet mer virdru gesot, mir géif vläicht den Avis vun der Kommissioun net gefalen. Majo, mir huet den Avis vun de Kummeren eebe besser gefall. Him huet dee manner gutt gefall, duerfir huet hie sech éischter dem Avis vun der Kommissioun ralliéiert. Ech verstinn dat, dat ass d'politescht Spill.

Et sollt een awer do elo net soen, mir hätten déi Avisé vun de Kummeren ewechgewëscht. Dat hunn ech net behaapt. Ech hu gesot, mir hunn driwwer geschwat. D'Madamm Rapportrice huet se erwänt an hirem Rapport. Si sinn dokumentéiert. Et ass och dokumentéiert ginn, datt et e politesche Choix war vun der Majoritéit, dat net ze suivéieren. Dat hunn ech kritiséiert, dee politesche Choix. Ech hunn net gesot, mir géifen net driwwer schwätzen. Ech hu gesot, mir géife se net suivéieren. Ech mengen, dat ass eng politesch Appreciation vu menger Säit an dat ass net d'Chambearbecht klenggeschwat.

Schlussendlech merci fir d'Äntwert op déi Fro mat den Delaien. Ech mengen, datt dat wichteg ass, do-baussen oppen nach eng Kéier ze kommunizéieren. Ech ka mech net drun erënnere, datt Der et eng Kéier gesot hätt heibannen - vläicht hat ech et net matkritt.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*:- Merci, Här Clement. An ech ginn d'Wuert zréck un den Här Mëttelstandsminister Lex Delles.

■ **M. Lex Delles**, *Ministre des Classes moyennes*:- Just eng Saach, fir kloerzestellen: Ech si mer sécher, dass den Här Clement et och esou gemengt huet, well et och genau esou am Text steet. Wann e seet: „D'Aidé ginn ëm 33 % erof, also ëm een Drëttel erof“, dann ass dat net ganz richteg. Et ass eng Nuance, well de Montant maximal geet fir en eenzele Betrib vun 300.000 op 200.000 Euro mensuel erof, e geet vun 150.000 Euro op 100.000 Euro - nach ëmmer: e Plafond maximal mensuel - erof a vun 30 % op 20 %. Dat ass ëmmer de Plafond maximal! Et ass och net esou, dass elo 100 % vun den Entrepen an de Plafond maximal falen - tout au contraire!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*:- Merci, Här Minister. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7840. Den Text steet am Document parlementaire 7840⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7840 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi mat 58 Jo-Stëmmen géint 2 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Diane Adehm), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Dann hu mer nach déi Motioun, déi vum Här Spautz deposéiert ginn ass. Wie wëllt nach zu dëser Motioun d'Wuert ergräifen? Den Här Minister Lex Delles.

■ **M. Lex Delles**, *Ministre des Classes moyennes*:- Merci villmools. Natierlech, déi Motioun vum Här Spautz ass just net an der Logik vun der Iwwerleeung. Am Ufank seet en, an dat kann ee jo och nokucken, am Ufank vu senger Ried seet den Här Spautz: „Jo, d'Aidé musse weidergoe bis Dezember! Mir sinn nach an der Kris! Kuckt d'Zuelen! Et ass net esou gutt.“ An dann an der Motioun schreift en: „Mee an der Sortie de crise musse mer eng Tripartite maache fir ze kucken, fir aus der Kris erauszekommen, fir eeben iwwert d'Relance ze schwätzen.“

Ech mengen, dass déi zwou Saache sech contrariéieren. Et ass jo schonn e puermol hei vun der Regierung gesot ginn, dass natierlech um Enn vun der Kris, wa mer ukomm sinn, muss eng Tripartite gemaach ginn. Do ass, mengen ech, jiddwereen heibannen och averstanen, dat ass jo schonn e puermol gesot ginn. Mee duerfir, dat mat deem Argument, et elo direkt ze maachen, gesinn ech definitiv net esou.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*:- Merci, Här Delles. Ass nach een, deen d'Wuert wëllt ergräifen zur Motioun? Den Auteur, den Här Marc Spautz.

■ **M. Marc Spautz** (CSV):- Jo, ech wollt elo awer just op dat reagéieren, wat den Här Minister gesot huet. Ech hu gesot, ech géif nach eng Kéier déi selwecht Motioun bréngen wéi déi vum 5. Mee aus där Ursach, dass Der de 5. Mee gesot hutt, also net Dir, mee d'Regierung, also net Dir elo perséinlech, mee dass d'Regierung gesot huet, si hätten déi Fuerderung net esou héieren. An ech beruffe mech just op deen Avis vun der Beruffschamber, wou ganz kloer drasteet, si hätte gären eng Convocatioun vun der Tripartite. An et ass duerfir, wou ech gesot hunn, et ass nach eng Kéier déi selwecht Motioun wéi déi vum 5. Mee.

An dës Kéier ass jo schwaarz op wäiss, dass jo awer ee gefuerdert huet, dass d'Tripartite zesumme kënn, an dass dat net iergendeppes ass, wat ee vun eis secherausgehol huet. An et ass duerfir, wou ech der Meenung war, Dir géift elo unanime zoustëmmen. An duerfir sinn ech elo e bëssen iwwerrascht, Här Minister, dass Der sot, Dir géift se net matdroen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*:- Merci villmools, Här Spautz. Et ass keng Wuertmeldung méi do, da kënnen mer zum Vott iwwert dës Motioun kommen.

Vote sur la motion 1

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun mat 29 Jo-Stëmmen géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden (par M. Marc Spautz), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Diane Adehm), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par Mme André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Yves Cruchten), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain,

Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

4. 7655 - Projet de loi portant création d'un pacte nature avec les communes et modifiant la loi modifiée du 31 mai 1999 portant institution d'un fonds pour la protection de l'environnement

Den nächste Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7655 iwwert d'Kreatioun vun engem Naturpakt mat de Gemengen. D'Riedezeit ass nom Modell 1 festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Reporter vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

■ **M. François Benoy** (*déi gréng*), *rapporteur*:- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, eng intakt a villfältig Natur ass d'Liewensgrondlag vun de Mënschen. Eng Natur, déi am Equilibre ass, liwwert ons Liewensmëttel, proppert Waasser a Loft, Erhuelung, schafft Resilienz, och géint de Klimawandel.

Mee et geet onser Natur net gutt. Zweek Drëttel vun onsen Habitater sinn an engem schlechten Zoustand, virop d'Fiichtgebieder an d'Offeland. 80 % vun den Aarte sinn a Gefor. Dat huet dee leschte Reporting zu Bréissel festgehalen.

(M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.)

D'Ökosystemleeschunge vun onser Natur ginn dacks ënnerschat. D'OCDE rechent d'ekonomesch Valeur weltwäit vun den Ökosystemleeschungen op 125.000 Milliarden Dollar respektiv 150 % vum weltwäite PIB.

Dat weist, wéi wichteg et ass, dass mir ons Natur an Ëmwelt konsequent schützen an eis och déi néideg Moyene ginn, fir d'Natur auszebauen, fir Renaturatiounen ze maache fir nei Habitater, fir méi Gréngs a manner Steng a Bëton an de Stied, an den Uertschaften, fir d'Natur ze stäerken. Esou gi mir och méi resilient op d'Effekter vun Klimawandel an droen zum Wuelbefanne vun der Populatioun bäi.

A mam Naturpakt maache mir genau dat. Mir schafen e Partenariat tëscht dem Staat an de Gemengen, fir Naturschutz ze maachen, a ginn de Gemengen déi Moyenen, déi si dofir brauchen.

Zanter 2013 gëtt et de Klimapakt. An dee System vun Zertifikatioun a Subventionéierung maache mir elo och mam Naturschutz. Zum Schluss vun der éischter Phas vum Klimapakt hunn iwwregens all d'Gemenge matgemaach. A si hu sech an deenen aacht Joer am Schnëtt och konstant verbessert. Dat weist, dass dat heiten déi richteg Approche ass.

Am Naturschutz gëtt et am Moment awer nach grouss Ënnerscheeder tëscht de Gemengen. D'Gemenge si Proprietär vu knapp 35.000 Hektar, dat heescht 13 % vum Lëtzebuurger Territoire. Do, awer och op anere Parzellen an de Gemengen, kann ee wäertvoll Aktiounen fir méi Biodiversitéit maachen an esou och d'Liewensqualitéit vun de Bierger verbessern.

Duerch den Naturpakt ginn d'Gemengen ënnerstëtzt, fir Naturschutz ze maachen, a kréie finanziellen, technesch, strateegesch Support, fir bei der Ëmsetzung vum Naturschutzplang, dem Waasserschutz an der Klimaadaptatioun ze hëllefen.

■ Une voix:- Très bien!

■ **M. François Benoy** (*déi gréng*), *rapporteur*:- De gesetzleche Kader gëllt hei vum 1. Januar 2021 bis den 31. Dezember 2030, also zéng Joer.

Am Naturpakt kréien d'Gemengen Ënnerstëtzung fir hiert Engagement am Natur- a Ressourcenschutz, am Kampf géint de Biodiversitätsverloscht, beim Schafe vu Biotopen an den Habitater, bei der ökologescher Vernetzung, bei der Resilienz vun den Ökosystemer a bei dem Schafe vun den Ökosystemleeschungen.

Den Naturpakt an de Klimapakt gräifen anenee respektiv ergänze sech. Beim Klimapakt geet et ëm de Klimaschutz, Energie a Kreeslafwirtschaft. Am Naturpakt stinn déi méi ökologesch Aspekter am Vuerdergrond. Tëscht béide Pakte besteet eng Kohärenz. Ma et ass gutt, dass mir zwee Pakten hunn. Well souwuel den Natur- wéi och de Klimaschutz si mat déi gréissten Challenges, déi d'Mënscheit huet. An dofir musse se alle béid ons Prioritéit sinn.

Ech kommen dann zum Fonctionnement vum Naturpakt. D'Gemengen, déi wëlle matmaachen, ënnerschreiwen den Naturpakt mam Ministère. D'Performance vun der Gemeng gëtt opgrond vu 77 Moossnamen a sechs Beräicher berechent, engersäits, wat hir allgemeng Strategie ass, Moossnamen, déi se am urbane Raum, am Offeland, am Bësch an am Waasser maachen, an och, wéi se d'Kooperatioun an d'Kooperatioun maachen.

D'Gemenge kréien da Punkte par rapport zu de Mesuren, déi se sech virhuelen. Fir d'Ëmsetzung vum

Naturpakt an der Gemeng ass eng Ekip zoustänneg, déi sech aus gewielte Responsabelen, Kommissionsmemberen an Experte kann zesummesetzen, woubäi e Gemengerotsmember de Lead iwwerhëlt.

All Joer muss dann e Rapport gemaach ginn. Dat éischt Joer gëtt en Audit gemaach an dann erëm all dräi Joer. Déi Zertifikatioun, déi vun engem agreéierten Auditeur muss gemaach ginn, moosst d'Performance vun der Gemeng am Naturschutzberäich - 40 % erreecht, dann ass ee bei der Basis-performance, 50 % bei Bronze, 60 % bei Sëlwer, 70 % bei Gold.

An duerch d'Zertifikatioun gëtt dann d'Subventioun definéiert. All Gemeng, déi matmécht, kritt 10.000 Euro d'Joer fir d'Fonctionnementskäschten. Da kritt d'Gemeng 250 Stonnen d'Joer fir hir Naturschutzberodung. Par rapport zu hirer Performance kritt se dann eng forfaitaire Subventionéierung, déi tëscht 25.000 Euro d'Joer fir d'Basis- a 70.000 Euro fir d'Gold-Performance variéiert.

Derbäi kënn dann awer nach jee no Zertifikatioun eng Hektarprimm derbäi, fir den ënnerschiddleche Gréisste vun de Gemenge Rechnung ze droen. Fir dass den Naturschutz sech bezuelt mécht, muss en op der Fläch nämlech ëmgəsat ginn. An dës Hektarprimm ass gestaffelt par rapport zum Moment vun der Zertifikatioun, fir d'Gemengen ze motivéieren, esou séier wéi méiglech matzemaache respektiv am Naturschutz méi aktiv ze ginn.

D'Allocatioun vun der Hektarprimm ass och gekoppelt un eng kleng Mindestjoresprogressioun, déi tëscht 2 % fir déi niddregst Zertifikatioun an 0,5 % fir d'Sëlwerzertifikatioun läit, fir dass d'Gemenge sech all Joer e Bësse verbessern an esou dës Subventioun behalen.

Am Naturpakt gëtt et, wéi gesot, 77 Mesuren a sechs Beräicher an et kann een am Ganzen 233 Punkten errechen. D'Zertifikatioun erreecht een da par rapport zum Prozentsaz vum maximale Score, dat an deene verschidde Beräicher. Ugefaang mat der allgemenger Strategie: Wat fir eng kommunal Strategie gëtt d'Gemeng sech? Wéi stelle se sech op? Wat fir e Budget ass virgesinn? Wéi gesäit et aus mat der Zesummenaarbecht mat de biologesche Statiounen, den Naturparken oder den Natura-2000-Komiteeën? An hei variéiert dat Ganzt natierlech ganz staark jee no Situatioun vun der Gemeng, jee no deem, wéi vill Zone-protégéeën ech um Territoire hunn, an esou weider.

Dann d'Moossnamen am urbane Raum: Wéi maachen ech den Entretien vu mengen ëffentleche Gréngflächen? Leeën ech Blummewisen un? Wéi gesäit et mat Strukturelementer aus? Wéi maachen ech d'Promotioun vun der extensiver Gestiou vun de Privatflächen, zum Beispill eppes géint déi stenge Virgäertercher? Wéi ginn ech mat menge Gemeengegebaier ëm? Maachen ech gréng Diech do? Gréng Fassaden? Wat ënnerhuelen ech géint d'Leichtverschmutzung?

Da Moossnamen am Offeland, wou mer bekanntlech grouss Problemer hunn. Biotopen: Wat setzen ech do ëm, wat maachen ech derfir? Wéi maachen ech eng extensiv Gestiou op de Gemeengeflächen, déi ech hei hu laanscht d'Weeër? Leeën ech Hecken un? Wat fir konkreet Mesurë maachen ech fir déi speziell geschützten Aarten? Wéi gesäit et mat Programmer aus, fir mat de Baueren ze schaffen oder mat Privatleit?

Dann d'Moossnamen am Bësch: Wat fir e Schutz setzen ech do op meng Biotopen a wat maachen ech do fir extra Aktiounen? Wéi gesäit et mat der Zertifizéierung vun FSC oder PEFC am Gemeengebësch aus? Wéi ginn ech mat dem Doutholz ëm?

Dann zu de Moossnamen am Waasser: Maachen ech eng aktiv Participatioun an der Ëmsetzung vun der Waasserdirektiv, wat fir Mesurë ronderëm d'Schutzzonen, an den Iwwerschwemmungszonen? Quelleschutz? Auwald?

Dann am Beräich vun der Kommunikatioun an der Kooperatioun: Hunn ech e Kommunikatiounskonzept, fir d'Biergerinnen an d'Bierger ze informéieren respektiv anzebannen? Wéi gesäit et mat Sensibilisatioun an Informationsaktiounen fir de Grand public aus respektiv fir d'Kanner? Maachen ech eng Promotioun fir Bioproduiten an de Kantinnen? An d'Manifestatiounen an de Gemengen, sinn dat zertifiéiert Green Events, also offallfräi Fester?

Dat, fir e puer vun de Mesuren, e puer Beispiller ze nennen.

Här President, Dir Dammen an Hären, den Naturpakt baut op den Erfahrungen, déi mam Klimapakt gemaach goufen, op. Alleguerten d'Acteure goufen iwwer Workshops an d'Elaboratioun matagebonnen an et goufe Consultatiounen mat de villen Naturschutzacteuren um Terrain, fir de Mesurëkatalog ze finaliséieren.

A fir ze kucken, dass de Pakt och an der Praxis wierklech fonctionéiert, gouf en Test mat zéng Gemenge gemaach, déi e representativen Echantillon vun de Gemengen am Land duerstellen - méi grouss